

I/S KASTBJERG VANDVÆRK

Randers Kommune
Miljø Natur og Landbrug
Odinsgade 7
8900 Randers C

Telefon +45 8915 1515
Direkte +45 2029 5856

anna.maria.nielsen@randers.dk
www.randers.dk

Dato: 23-11-2022 /Journalnummer: 13.02.03-K08-14-22

Påbud om forbedring af drikkevandskvaliteten ved Kastbjerg Vandværk og information til forbrugerne

Afgørelse

Randers Kommune påbyder hermed Kastbjerg Vandværk, at forbedre drikkevandskvaliteten.

Der meddeles samtidig påbud om, at vandværkets forbrugere informeres om, at drikkevandet bedømmes af være sundhedsfarligt, samt hvilke forholdsregler der bør iagttages.

Som en hjælp til vandværket er der vedlagt et udkast til informationsbrev til forbrugerne.

Vilkår

- Påbud om forbedring af drikkevandskvaliteten skal være opfyldt **senest den 30. april 2024**.
- Information til vandværkets forbrugere skal udsendes umiddelbart efter modtagelsen af det brev.

Begrundelse

Der er konstateret forhøjet indhold af strontium i drikkevandet. Senest er der målt indhold på 17.000 µg/l (analyse på ledningsnettet d. 10/8 2022).

Forvarsel og høring om det forhøjede indhold af strontium er sket 24. februar 2022.

Indhold af strontium og forhold omkring vandværket er yderligere beskrevet i afsnittet Baggrund.

Lovgrundlag

Hvis drikkevandet fra en almen vandforsyning bedømmes at være sundhedsfarligt skal kommunalbestyrelsen uden unødigt ophold give påbud om, hvilke foranstaltninger der skal træffes til imødegåelse heraf jf. vandforsyningslovens § 62 stk. 1, 3 og 5.

Et påbud efter § 62, stk. 1, i vandforsyningsloven vil indebære, at vandforsyningen skal ophøre midlertidigt eller for bestandigt, eller at der skal træffes andre foranstaltninger, herunder sikkerhedsforanstaltninger hos forbrugerne.

Jf. vandforsyningsloves § 62 stk. 7 skal vandværkets forbrugere informeres om drikkevandskvaliteten, herunder oplyses om foranstaltninger, den enkelte forbruger bør træffe.

Høringssvar

Randers Kommune har den 24. februar 2022 fremsendt partshøring vedrørende påbud om forbedring af drikkevandskvaliteten ved Kastbjerg Vandværk.

I perioden op til udsendelsen af partshøring og frem til den 26. juli 2022 har der været en dialog med Kastbjerg Vandværk om vandværkets fremtid.

I processen er der blevet stillet spørgsmål til analyseresultaterne. Spørgsmålene skyldes, at der har været forskel på analyseresultater fra boring til afgang vandværk. Årsagen er ikke klarlagt, men det er bekræftet, at alle analyseresultater viser en væsentlig overskridelse af drikkevandskvalitetskriteriet for strontium.

I mail af 22. marts 2022 oplyser vandværket, at der er orienteret om situationen på generalforsamling. Samtidig er der nævnt muligheden for et samarbejde med Havndal Vandværk, da en ny boring til Kastbjerg Vandværk ikke er en mulighed rent økonomisk samtidig med, at der ikke vil være nogen garanti for drikkevandskvaliteten af vandet fra en ny boring.

I en senere mail af 28. april 2022 er der en forespørgsel om videregående vandbehandling ved hjælp af ionbytning. Eksempel på tilladelse fra Køge Kommune var vedhæftet. Af korrespondancen fremgår det, at avanceret vandbehandling er meget omstændigt.

Et egentlig høringssvar er ikke modtaget, og det vurderes derfor, at der ikke er yderligere bemærkninger til sagen.

Baggrund

Kastbjerg Vandværk har én aktiv indvindingsboring, som indvinder fra det primære grundvandsmagasin i kalken.

Boring DGU nr. 50.621 (etableret i marts 2003) er 95 meter dyb og indvinder i intervallet 70 til 95 meter under terræn.

19. januar 2022 er der for første gang konstateret et forhøjet indhold af strontium i drikkevandet. Analysen af råvandet fra DGU-nr. 50.621 d. 3. februar 2022 viste et indhold under drikkevandskvalitetskriteriet. Ny prøve af både afgang vandværk og råvand d. 14. februar 2022 bekræfter det forhøjede indhold af strontium. Indholdet af strontium er på 16.000 µg/l, og drikkevandskvalitetskriteriet i drikkevandet er på

10.000 µg/l. Analyseresultatet er verificeret d. 10. marts 2022. Senest er der taget prøve på ledningsnettet, hvor indholdet af strontium er målt til 17.000 µg/l.

Der er ikke målt nitrat eller pesticider i vandet og vandtypen, der indvindes i boringen, er vandtype C, hvilket er en reduceret vandtype, som indikerer, at grundvandsmagasinet er velbeskyttet og ikke påvirket af aktiviteter fra overfladen. Det forhøjede indhold af strontium er naturligt forekommende.

I området omkring Kastbjerg Vandværk forløber den primære grundvandstrømning i kalkmagasinet fra syd mod nord. Størstedelen af indvindingsoplandet er udpeget som nitratfølsomt indsatsområde (NFI) og indsatsområde (IO).

Styrelsen for Patientsikkerhed

Randers Kommune har den 22. marts 2022 jf. § 62, stk. 5, anmodet Styrelsen for Patientsikkerhed om en sundhedsfaglig vurdering på baggrund af indholdet af strontium over drikkevandskvalitetskriteriet.

Styrelsen for Patientsikkerhed svarede d. 25. marts 2022, hvor der af den sundhedsfaglige vurdering blandt andet fremgår følgende:

Ved fastsættelsen af det vejledende kvalitetskriterium for strontium på 10 mg/l er der taget højde for den tilgængelige viden om strontiums sundhedsmæssige effekter. Den publicerede viden stammer hovedsageligt fra dyrestudier. Studierne af strontiums toksiske effekter tyder på, at det primært er knoglevæv, som påvirkes uhensigtsmæssigt af strontium, og at det i særdeleshed er voksende knogler, som er følsomme for skader. Eftersom knoglevæksten er størst hos spædbørn og i puberteten vurderes disse aldersgrupper at være de mest sårbare befolkningsgrupper. Ved fastsættelse af kvalitetskriteriet i drikkevand er der bl.a. taget højde for, at drikkevand er den primære kilde til strontiumindtagelse og for den anslåede daglige drikkevandsindtagelse hos børn.

Styrelsen for Patientsikkerhed anbefaler ud fra den foreliggende viden, at kvalitetskriteriet for strontium på 10 mg/l overholdes.

Datablad for stoffer med jord- og drikkevandskvalitetskriterier. Strontium: <https://mst.dk/media/92451/Strontium%20datablad%20final%20version%20juni%202008.pdf>

Baggrundsrapporter for stoffer med jord- og drikkevandskvalitetskriterier. Strontium: <https://mst.dk/service/publikationer/publikationsarkiv/2013/dec/strontium-inorganic-and-soluble-salts/>.

Klagevejledning

Der kan efter Vandforsyningslovens kapitel 13 klages over kommunalbestyrelsens afgørelse. Klageperioden er 4 uger. Eventuel klage over afgørelsen skal derfor være indgivet senest d. 21. december 2022.

En eventuel klage skal indsendes til Randers Kommune ved anvendelse af den digitale selvbetjening [Klageportalen](#), jf. vandforsyningslovens § 75, stk. 3. Kommunen

vil herefter sørge for at oversende klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet indenfor 3 uger efter modtagelsen af klagen.

Hvis der er spørgsmål vedrørende dette brev, er I velkommen til at kontakte nedenstående.

Med venlig hilsen

Anna Maria Nielsen

Sendt i kopi til:

Styrelsen for Patientsikkerhed
Miljøstyrelsen